

Wat is inclusief onderwijs? Onderwijs waarbij kinderen met en zonder beperking of ziekte samen naar school gaan.

6 domeinen van inclusief onderwijs

1. Lees- en spellingsontwikkeling
2. Rekenontwikkeling
3. (Hoog)begaafde ontwikkeling
4. Benedengemiddelde cognitieve ontwikkeling
5. Gedrag/sociaalemotionele ontwikkeling
6. Fysieke ontwikkeling

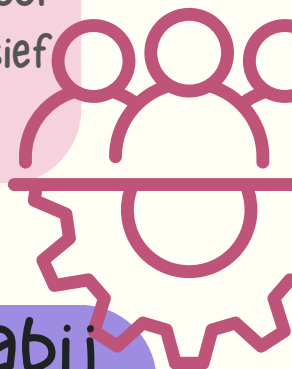
Toerusten school en personeel

De rol van personeel met betrekking tot het organiseren van inclusief onderwijs

- **Leraar** → Variërende werkvormen aanbieden, hoge verwachtingen hebben van leerlingen, minimale leerdoelen opstellen voor elke leerling.
- **Intern begeleider** → Signaleren van leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften, leerlingen met vergelijkbare ondersteuningsbehoeften clusteren, ontwikkelingen analyseren
- **Directeur** → Ondersteuning bieden aan leerkrachten (door bijvoorbeeld onderwijsassistenten in te zetten), een open sfeer creëren waarin docenten om hulp durven te vragen.
- **Ander personeel** → Samenwerking tussen leraren uit het speciaal en regulier onderwijs, in de vorm van bijvoorbeeld adviezen, trainingen en co-teaching.

Betrokken externe organisaties en hun rol in inclusief onderwijs, → psychologen, gedragstherapeuten, pedagogen, jeugd- & gezinsprofessionals of verpleegkundigen.

Professionalisering van het personeel → Inwerkssystemen voor startende leraren, stages voor leraren die vooroplopen op inclusief onderwijs of scholingsdagen.

Laagdrempelige hulp in en nabij de school

Leerling- en ouderbetrokkenheid → Gesprekken met ouders en leerlingen, evaluatie van oplossingen of een contactpersoon voor ouders van leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften.

Groepsgerichte oplossingen → Clustering van leerlingen om passende ondersteuning te kunnen bieden, samenwerking van leerlingen, maar ook ruimte voor zelfredzaamheid.

Organiseren van dekkend aanbod onderwijs en ondersteuning

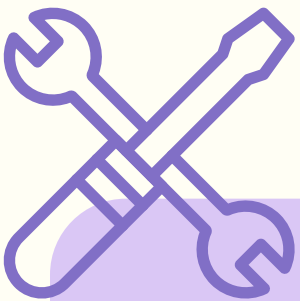
Warme overdracht van leerlingen tussen leerjaren en/of verschillende (soorten) scholen → Overdrachtsgesprekken, beschikbaar maken van bepaalde documenten, tijdelijk doorzetten van hulp op een andere school, hoge verwachtingen uitspreken.

Ruimte creëren in leerpad en ontwikkeling

Ontwikkeling van leerlingen waarderen ten opzichte van het eigen niveau → Formatieve resultaten meewegen, diverse toetsvormen op meerdere momenten, observaties, gebruik van een leerlingvolgsysteem.

Flexibiliseren van leerpaden en lessen om tegemoet te komen aan diverse ontwikkelbehoeften van leerlingen → Werken in stamklassen en satelliet- of trajectklassen of extra ondersteuning vanuit onderwijsassistenten, maar ook variatie in leervormen, -middelen, -tempo, -doelen.

Bouwen aan toegankelijke en inclusieve huisvesting

Kleine aanpassingen aan de school die zorgen dat de school niet alleen toegankelijk is voor jongeren, ouders en leerkrachten met een beperking, maar ook te gebruiken is voor en door alle jongeren → Aanleggen van een oprijplaat voor rolstoelen, visuele hulpmiddelen zoals grafieken en schema's, extra materialen voor kinderen met bijvoorbeeld dyslexie, gezamenlijke ruimtes om sociale interactie te bevorderen.

Diverse nieuw-/verbouw op de lange termijn aan de school die zorgen dat de school niet alleen toegankelijk is voor jongeren, ouders en leerkrachten met een beperking, maar ook te gebruiken is voor en door alle jongeren → Gezamenlijke huisvesting met kinderopvang of (jeugd)zorg, technologische hulpsystemen, trainingen.

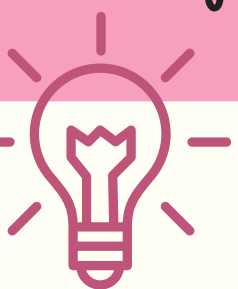
Normaliseren inclusief onderwijs

Een mindset creëren waarin iedereen welkom is

→ Denken in termen van 'wat kan wel', brainstormsessies met het onderwijsteam, ouders/verzorgers en jongeren over hoe het onderwijs inclusiever kan.

Divers schoolteam → Verschillende soorten kennis en expertise binnen het team (bijvoorbeeld verschillende opleidingen), maar ook mensen waar leerlingen zich in herkennen (verschillende culturen).

Wat zijn doelen voor jullie als school op het gebied van inclusief onderwijs?

Algemeen doel: Jongeren met en zonder ondersteuningsbehoefte kunnen vaker samen dicht bij huis naar dezelfde school. Zij zitten in dezelfde klas en volgen zoveel mogelijk dezelfde les die bij voorkeur groepsgericht aangeboden wordt.

Hoe willen jullie als school dit verder mogelijk maken de komende jaren?